

[slam alminin problemlerinin hllind ran v Trkiynin mkdalnn hmiyyti](#)

ran v Trkiy regionun iki byk supergc v slam almind tsirli lklr olaraq oxlu dyrli maddi, mnvi, tarixi, geopolitik, elmi v mnvi potensiallara malik olduqlar n bir-biril mkdalq etmk yolu il slam dnyasnn .mvcud problemlerinin hllind ox tsirli rol ifa ed bilrlr

Nur-az.com:Masir dvrmdz dnya camisi hr biri bir siyasi qurulu v ya lk (Millt-Dvlt) klind formalaan mxtlif toplumlardan tkil olunmudur v hr bir cami z mnasibtlrini beynlxalq qaydalar sasnda qurmudur. Amma siyasi hkumtlrin rftar tmli bu qayda-qanunlardan qaynaqlanmr v ona uyun deyil; tanmaq, tfkkr flsfsi v onlarn siyasi baxlarndan tsirlnrk, iki lknin v ya iki xalqn laqsini mumi bax v yanama zrind formaladrb. Bir hkumt millti v qeyri-ideoloji yanama il zn milli srhdrl rvsind tandr v mhz milli maraqlarn nizr alr, digr bir hkumt is milli srhdrlri aan ideoloji yanaman qbul edir, z n transmilli v transsrhd maraqlar nzrd tutur. Baxmayaraq ki, bu iki maraq bir ox hallarda bir-birin qarmdr v bir-birinin iind trif .olunur

deoloji mqsd v maraqlar bir ox hallarda hmin beynlxalq qayda-qanunlar sasnda izlnir. .Bzn d bu qaydalar sasnda olmad n sz gedn qayda-qanunlarla tzad tkil edir ran slam Respublikas islami qurulu v ideoloji yanama il br camisi il mkdalq v beynlxalq qaydalar rvsin ml etmkl, eyni zamanda z etiqadi prinsiplrini nizr almaqla btn dnya, xsusil d mslmanlar qarsnda dini missiyan da z vzifsi bilir. Trkiyd iqtidarda olan islam partiyann .da ideoloji grlri vardr v el bu sbbdn d slam dnyasnda rol ifa etmy tla edir

Hazrk durumda slam dnyasna gr ran v Trkiynin mkdalnn hmiyyti

slam almi yz ildn oxdur ki, istismar v imperialist lklr trfindn ardcl olaraq zlm v msibtlr mruz qalmdr. Vzilyt getdikc daha da arlamdr v hal-hazrda ahidi olduumuz bhranl bir duruma atmdr. Mslmanlar daxili ixtilaflar v bunun nticsind z aralarnda vhdtd v mkdalq yarada bilmdiklrindn qrbm dmniliklrin lazmi reaksiya gstr bilmyibl. Mslmanlar arasnda vhdtd v mkdalq ba tutmaynca, bu zab-zilytldrnd d xilas olmaq mmkn olmayacaq. Ona gr d .bu gnlrli slam almind mkdalq baqa vaxtlardan daha zruri gnr

Mrkkb durum dnyaya hakim dyikliklr v beynlxalq mnasibtlr gcl tsir qoymudur, lklrin mslht v maraqlarn bir-birin qatmdr. Sonda dvltlrin yanamalarında mhdudiytlr yaranm v onu oxlu mlahizlr mcbur etmidir. Bel ki, indiki vzilytd n qdrtli dvltd d dnyada tkbana hakimiytt etmy qadir deyil v hadislrli dnya, yaxud regional sviyyd idar ed bilmz. Bu sbbdn iki, yaxud daha ox v ya btn lklrin bu sahd mkdalq etmsi qalmazdr. Bu mkdalq el yxsk sviyyd olmaldr ki, byk koalisiyalar yaratmaq v beynlxalq arenada daha ox razlamalar ld etmk mmkn olsun. slam almi d dnyann n byk hissi kimi szgedn qaydaya tabedir. Hr hans mslman lksi z qdrtin arxalanaraq tkbana mslmanlara rhrbriyi v onlarn ilrini idar etmyi .hdsin almaq ists, he bir ntic ld ed bilmyck, stlik, slam almin v zn oxlu ziyanlar vuracaq

ran v Trkiy regionun iki byk supergc v slam almind tsirli lklr olaraq oxlu dyrli maddi, mnvi, tarixi, geopolitik, elmi v mnvi potensiallara malik olduqlar n bir-biril mkdalq etmk yolu il slam alminin mvcud problemlerinin hllind ox tsirli rol ifa ed bilrlr. Bu iki lk mkdalq etdiyi surtd slam alminin byk hissini ox asanqla zlrin trf k bilir v slam almind he bir sapndrc .qv v onlarn qarsnda dayana bilmz

Trkiynin z rait v xsusiyttindn tamamil frqli olan rbistan v onun mttfiqlri kimi bir lk il koalisiyaya girmsi qbuldilmzdir v strateji shv saylr. Trkiy, rbistandan tamamil frqli bir lkdir. Trkiy demokratik lkdir. Halbuki, rbistanda hkumt quruluu is mtlq monarxiya

sasndadr. dalt v nki af Partiyas rbistanla mqayisd daha tolerant v mdrik slam tqdim edir, digr partiya v dini mktblr hrmtl yanar. Halbuki, Ali-Sud vhabilik v tkfirilik rivsind n quru, n nadan v n ifrat bir din trvic edir, yalnzn slamn dzgn tfsirisi hesab edir, baqalarn bidt qoymada, dindn sapnmada ittihad edir, onlar kafir adlandrr v qtlini vacib bilir. Ssz ki, bel bir lk slam almind zn etibar qazana v he bir yax nticy nail ola bilmz. dalt v nki af Partiyas .is ran slam Respublikas il bir ox orta q maraqlara v mkdalq potensiallarna malikdir

ran v Trkiy arasnda n zrd tutulan mkdal genilndirmk n bir ne mhm mvzuya diqqt :olunmaldr

.1 ;Vahid dini v transmzhd bax

.2 ;Hazrk durumda slam almind vhdtn zruriliyin v hmiyytin xsusi diqqt

.3 ;Dini v transmilli maraq v mslhtlri milli maraq v mslhtlrdn stn tutmaq

.4 slam almind istniln yax vziyyt yaratmaq istiqamtind layihlr hazrlamaq, onu hyata

;keirmk n birg dnc v razlama ld etmk

.5 Hazrlanm planlar hyata keirmk n ii gcl v tsirli slam lklri arasnda bldrmk, digr mslman

.lklrin z gc miqdarnda onlar istiqamtndirmk

.6 .slam alminin v mslmanlarn mumi mnafe v mslhtlrini n z r almaq